

ก

การศึกษาโครงการนำร่องในการขยายเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์
สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ณ บ้านไชยสถาน หมู่ที่ 7 ตำบลห้วยข้าวก่ำ อำเภोजุน จังหวัด
พะเยา มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานงานของศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ในการ
จัดตั้งกลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ และการจัดสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มและหมู่บ้าน
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้การจัดตั้งกลุ่มอาชีพ (กลุ่มสมุนไพร่ไชยสถาน)
ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

รูปแบบที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ สังเกต สอบถามความคิดเห็น
จากคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน จำนวน 11 คน สมาชิกสมุนไพร่ไชยสถาน
จำนวน 29 คน ตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน และจากเอกสารรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน สมาชิก
กลุ่มสมุนไพร่ไชยสถาน และตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน มีส่วนร่วมมาก ถึง 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอน
การหาปัญหา ขั้นตอนการตัดสินใจ ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการรับผลประโยชน์ และขั้นตอนการ
ติดตามประเมินผล แต่จะมีความแตกต่างกันในขั้นตอนการปฏิบัติ และขั้นตอนการรับผลประโยชน์
คือ คณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน และตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมมากใน
ขั้นตอนการปฏิบัติก่อนการจัดตั้งกลุ่มสมุนไพร่ไชยสถาน ส่วนขั้นตอนการรับผลประโยชน์ คณะ
กรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน และตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ จะได้รับประโยชน์ในด้านการ
มีชื่อเสียงของหมู่บ้านและความภาคภูมิใจในผลสำเร็จ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน ได้แก่คณะกรรมการศูนย์
สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน มีลักษณะของการเป็นผู้นำ มีความจริงใจ เสียสละในการทำงาน
ด้านสวัสดิการสังคม จนเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของราษฎร โครงการที่จะดำเนินการเป็นโครงการที่
สามารถสร้างงาน สร้างได้เสริมให้กับราษฎรในหมู่บ้าน ทำให้การจัดสวัสดิการสังคมดีขึ้น และเป็น
ความต้องการที่แท้จริงของราษฎร

การดำเนินงานโครงการนำร่องในการขยายเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ณ บ้านไชยสถาน หมู่ที่ 7 ตำบลห้วยข้าวก่ำ อำเภोजุน
จังหวัดพะเยา ได้ยึดหลักการตามคู่มือการดำเนินงานโครงการสร้างความเข้มแข็งการจัดสวัสดิการ

ว 12.05.6

0357ก

ณ.1

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

08144

กรณีศึกษาโครงการนำร่องใน

1
2 159

สังคมในหมู่บ้าน ปี 2544 ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม มีหลักการ 2 ประเด็น ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน และการเสริมสร้างความเข้มแข็งสวัสดิการสังคมในหมู่บ้าน โดยจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปเป็นผู้ประสานงาน มีบทบาทหน้าที่ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานเท่านั้น ส่วนขั้นตอนต่าง ๆ อันได้แก่ ขั้นตอนการหาปัญหา ขั้นตอนการตัดสินใจ ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการรับผลประโยชน์ และขั้นตอนการติดตามประเมินผล ให้คณะกรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน สมาชิกกลุ่มสมุนไพรรักษาโรค และตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการ

.....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความสำคัญของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์	2
- แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
➢ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
➢ แนวคิดการวัดความเข้มแข็งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	3
➢ แนวคิดสวัสดิการสังคม	8
➢ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่ม	10
➢ แนวคิดการมีส่วนร่วม	14
➢ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	18
➢ แนวคิดทฤษฎีการตลาด	18
- วิธีการ	25
บทที่ 2 ลักษณะทั่วไปของพื้นที่	26
- ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน	26
- สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน	26
- อาณาเขตติดต่อ	26
- ประชากรและข้อมูลของหมู่บ้าน	27
- การดำเนินงานศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	29

	หน้า
บทที่ 3 ผลการศึกษา	31
- ประวัติความเป็นมา	31
- โครงสร้างองค์กร	32
- พัฒนาการ	34
➤ การเตรียมและสำรวจความต้องการ	35
➤ การดำเนินงานตามโครงการฯ	36
- ความสำเร็จสิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ	65
- ความล้มเหลว ปัญหา อุปสรรค	68
บทที่ 4 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	70
- สรุปผลการศึกษา	70
- ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	
- โครงการนำร่องในการขยายเครือข่ายเพื่อเสริมสร้าง ความเข้มแข็งศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์ราษฎรประจำหมู่บ้าน	75
- รายชื่อสมาชิกกลุ่มสมุนไพรรักษาสุขภาพ	88
- ระเบียบกองทุนกลุ่มสมุนไพรรักษาสุขภาพ	90
- แบบสำรวจความต้องการและความคิดเห็น หลังการอบรมการแปรรูปสมุนไพรรักษาสุขภาพ	92
- สรุปรายการรับ – จ่ายเงินกองทุนกลุ่มสมุนไพรรักษาสุขภาพ	93
- รายงานการประชุมกลุ่มสมุนไพรรักษาสุขภาพ	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงรูปแบบการสร้างเครือข่ายและการจัดสวัสดิการสังคมในระดับหมู่บ้าน	6
2 แสดงการเป็นหุ้นส่วนซึ่งกันและกัน	7
3 แสดงวงจรของการมีส่วนร่วม	16
4 แสดงส่วนผสมของการตลาด	19
5 แสดงแนวความคิดในทุกแง่มุมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	20
6 แสดงหน้าที่งานด้านการส่งเสริมการจำหน่ายในฐานะ เป็นกลยุทธ์ใหญ่ทางการตลาด	21
7 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค	23
8 แสดงรูปแบบพฤติกรรมผู้บริโภค	24
9 แสดงโครงสร้างการบริหารงาน	33
10 แสดงความสัมพันธ์การเป็นหุ้นส่วน/เครือข่ายซึ่งกันและกัน	34
11 - 12 แสดงการประชุมคณะกรรมการศูนย์ส่งเสริมวิสาหกิจรายหมู่บ้าน สมาชิกกลุ่มสมุนไพรและตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ	40

ภาพที่	หน้า
13 - 14 แสดงการอบรมให้ความรู้กรรมการศูนย์ส่งเสริมวิสาหกิจ ประจำหมู่บ้าน และผู้สนใจ	42
15 แสดงการศึกษาดูงานกลุ่มสมุนไพร บ้านธาตุภูซาง หมู่ที่ 10 ตำบลภูซาง กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา	43
16 แสดงการศึกษาดูงานกลุ่มทำน้ำพริกบรรจุกระป๋อง บ้านป่าแดง ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	44
17 แสดงการศึกษาดูงานบริษัทเชียงรายอโรโเวร่า 263 หมู่ที่ 15 ตำบลยางขาม อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย	45
18 - 19 แสดงการฝึกอาชีพผลิตแชมพู	47
20 - 21 แสดงการฝึกอาชีพผลิตสมุนไพรผงสำเร็จรูปขงละลาย	48
22 - 23 แสดงการฝึกอาชีพผลิตสมุนไพรผงบรรจุแคปซูล	49
24 - 25 แสดงการฝึกอาชีพผลิตยาขี้ผึ้ง	50
26 - 28 แสดงผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสมุนไพรไชยสถาน	51
29 - 32 แสดงการตรวจเยี่ยมของผู้บริหารกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม	63